

Előfizetési árak
 helyben, vagy postán küldve:
 Egész évre . . . 10 frt — kr.
 Félévre . . . 5 — —
 Negyedévre . . . 2 — 50 —
 Egy hónapra . . . 1 — —
Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (Nagy-uj-utca 1702. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:
 Teleki K. Lajos könyvkereskedésében, és a kiadóhivatalban. (Nagy-uj-utca 1702. sz. alatti.)

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASÁRNAP KIVÉTELELVEL.

Hirdetési díj:
 Négy hasábnos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alkalmán jutányos áron veletnek fel. Bélyegdíj minden külön bejelölésért 30 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló udonság sora 50 kr.

Nyitási közlemények minden petit sora 50 krajczár.

Hirdetések fölvetésének a szerkesztőségben és kiadóhivatalban. (Nagy-uj-utca 1702. sz. a.)

Köziratok nem adtnak vissza.

A jövő háboruja.

A jövő hadviselés egyik legérdekesebb problémája: hogy minő változás fog előidézni a taktikában az új fegyver. Azzal tökéletesen tisztában vannak a hadügyi tudományokkal foglalkozók, hogy egész más lesz a jövő háboruja, mint a mi a háboru eddig volt, egészen más föltételek játszanak közre a hadviselés módjában, az eddigi taktika a leglényegesebb részeiben elavult és nem foghat többé helyt, sőt egyes képtelenségek sok tekintetben az új fegyverekkel szemben.

Az ötszörös gyorsaság, melyet az ismétlő fegyverekkel ki tudnak fejtetni, a füstnélküli lövések, a sokkal csekélyebb csattanás, mint eddig és a golyó röplési ivének csekélyége mind olyan körülmények, melyeknek horderejét a háboruban még eddig csak találják és kombinálják, azonban, mint a legfőbb hadászati probléma áll a hadviselés tudományá előtt.

A leglényegesebb dolog, hogy ezentul a füst alig fog szerepet játszani a háboru taktikai tájékoztatói között. Az a sürű felhő, mely a csapatokat fődte és amelyből a lövések, közel distanziáról csak úgy vaktában történtek és amelyből sem a támadó, sem a támadott csapatokból nem látszott semmi, az a füstgomoly a jövődő háborujában nem létezik, ezentul a csapatok minden egyes embere látja az ellenfél minden egyes emberét. Ez önkénytelenül azt hozza magával, hogy a katonákban felbomlik az az együttműködés, mely a láthatatlan veszélyben a csapatot együtt tartja és minden egyes katona a saját egyéniségével áll szemközt az előtte tisztán megkülönböztethető veszélylyel. Ez, mint nemrég egy katonai író ráutalt, okvetlenül megkivánja, hogy ezentul ne a csapat trainingje legyen a katonaságnál a mérvadó és a főtekinet, hanem az egyes katonák egyéni kvalitásának a kifejtése. Minden egyes katona bizonyos értelemben a saját külön taktikáját kell hogy a viszonyai között felismerje és kövesse. Ma mikor minden egyes katona látható az ellenfél csapatjából, ma minden katona rá van szorítva, hogy a maga terepviszonyához alkalmazkodjék, nem úgy mint eddig, amíg a megcélzott veszélynek csak a füstgomoly volt kitéve. Megszűnt a zárt csapatokból való működés is, ma az első föltétel a szétszórtan való operálás, külömben halomra lövik a csapatot.

A lövések hangjának csekélyége megvonja az akusztikai tájékoztatás lehetőségét a háboruban, nincs többé biztos támpont arra, hogy hol tartózkodik az ellenséges csapat, ugyancsak az optikai tünetek is egészen mások lesznek, midőn a legerősebb tüzelés is csak oly könnyű felhőt von az ütközet fölé, hogy a legenyhébb szellő eloszlatja.

Meglepő hatást várnak a lövések ötszörös gyorsaságától és az ezenfelül levő kétszeres lövési biztonságtól, melyet az eddiginél sokkal nagyobb távolságból is ki lehet fejtetni.

A jövő háboruban tehát, a mint ezekből is kitünik, óriási nagy szerepe lesz minden tekintetben az ellenséges hadseregek részéről annak az intelligenciának, mely a hadseregben van. Rendkívül sok függ attól, hogy a vezérlet intelligenciája mennyire tud számítani azon ismeretlen tényezőkre, mikről gyakorlati tapasztalatok még nincsenek és mik problémakép állanak a jövő hadviselés előtt és óriási hatása lesz annak,

hogy maga a hadsereg, a közkatonaság mily mértékben intelligens, mily mértékben fog megfelelni tudni egyénileg minden katona azon feladatoknak, melyekben a saját intelligenciájára van hagyva.

A katonaság nem lehet tehát ezentul tisztán csak emberi gépezet, mint eddig volt, a katonaságot a tisztéknek emberekül kell tekintenie, mert hiszen a legnagyobb veszélyekben nem pusztán a gépies csordaműködésre van utalva a hadászat, hanem a katonák intelligens emberi értelmére is.

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése április 23-án. —
 Rövid vitával kezdődött a szombati ülésben a belügyminiszteri költségvetés tárgyalásának a folytatása. Az ülésben ugyanis oly kevesen voltak a képviselők, hogy Csánády Sándor méltán ketelkedett a ház határozatképességében. A jelen voltak megszámlálása és az elnöknek abbéli kijelentése után, hogy »negyvennél több» képviselő van jelen, Hoitsy Pál, Horánszky Nándor, Tisza Lajos, Olay Lajos és Horváth Gyula szólaltak föl. Némelyek a képviselők névsorának a felolvasását sürgették, mások pedig ellenzték. A vita alatt a képviselők megszaporodtak és így a tanácskozási a belügyi költségvetés fölött tovább folytathatták.

Ivánka Oszkár tartotta meg először zárszédét. Utána Horváth Gyula beszélt hosszabban, kijelentve végül, hogy határozati javaslatát visszavonja. Hedry Lőrincz a belügyminiszteri államtitkárral vitakozott, ismételtlen kérve a házat, hogy határozati javaslatát akceptálja. Endrey Gyula nem lévén a házban, felszólalási jogával nem élt.

A vita során előadottakra Szapáry Gyula gróf miniszterelnök válaszolt, kérte a házat, hogy a benyújtott határozati javaslatokat mellőzze s a belügyminiszteri tárcza költségvetését fogadja el. A ház elnöke most szavazás alá bocsátotta a költségvetést meg az egyes határozati javaslatokat s a többség a költségvetést elfogadta és az ellenzék részéről beérkezett javaslatokat elvetette.

A részletes tárgyalás során, a »vármegyék közigazgatási», árva- és gyámhatósági kiadások-nál, Issekutz Győző szólalt fel, hogy a miniszterelnöknek, a belügyminiszteri államtitkárnak és az előadónak válaszoljon. Különösen az erzsébetvárosi esettel és a kormányban ebben az ügyben tapasztalt eljárásával foglalkozott. Szapáry Gyula gróf miniszterelnök idevonatkozó megjegyzései után Olay Lajos föllevenítette a ház elnökének pénteki magatartását és erre nézve elmondotta észrevételeit. A korrupezió eredetével foglalkozva, a Tisza-érát úgy említtette, mint a szabad lopások erjáját. Ezért az elnök rendreutasította. Még Sima Ferencz állt szóba a miniszterelnökkel és Szalavszky államtitkárral, szemére lobbantva az utóbbinak, hogy a horgosi visszaélések tárgyában nyilvánosan szelölőzött vádjaira nem válaszolt. Beszéde után a ház a vita folytatását hétfőre halasztotta, mert az ülés végén még egy interpellációt kellett meghallgatni.

Ez az interpelláció volt az ülés legérdekesebb része. Pázmándy Dénes, a függetlenségi és 48-as párt tagja intézte a kormány elnökhöz, a miatt vonva kérdőre őt, hogy a Radetzkyféle, par excellence osztrák jellegű szoboravatási ünnepek a magyar országgyűlés tagjai közül is többen részt akarnak venni.

Szapáry Gyula gróf miniszterelnök azzal a szegényes védelemmel állott elő, hogy a magyar kormány és a magyar országgyűlés tagjai »nem hivatalosan», hanem mint »magánemberek» zarándokolnak el a bécsi ünnepélyre, meg azután azzal, hogy az osztrák törvényhozás is képviseltette magát a Deák Ferencz-szobor fölavatása ünnepén.

Pázmándy Dénes megmagyarázta a kormányelnök érveinek elfogadhatatlan voltát s ki is jelenté, hogy a válaszzal megelégedve nincs, de a »szabadelví» többség azokat az érveket elfogadta és a választ is tudomásul vette.

BELFÖLD.

A pápa és a hercegprímás. A N. Fr. Pr. levelezője jelenti: Vaszary Kolos hercegprímás Rómában való tartózkodásának kizárólagos oka az elkeresztelések kérdése. A pápa néhány év előtt kijelentette Simor hercegprímás előtt, hogy az egyház semmi körülmény közt sem tűrheti az 1868. LIII. tör-

vénycikket, s hogy annak módosítását okvetlenül óhajtja. A dolog függőben maradt. Hosszas tárgyalások után Vaszary hercegprímás értesítette a Vatikánt, hogy a magyar kormány hajlandó az említett törvény megszüntetésére, de hogy az állam jogai is biztosítva legyenek, kívánja a kötelező polgári házasság behozatalát. E nyilatkozat komoly benyomást gyakorolt a vatikáni körökre, s ezzel szemben még inkább a 68-iki törvényt vették fenntarthatónak. Csütörtökön este egy kardinalisokból álló bizottsághoz utasították az ügyet, szombaton már megkapta a pápa a bizottság választát, melyben a kardinalisok kimondták, hogy habár az 1868-iki törvényt semmiképpen sem ismerhetik el, de túrnai éppén eltűrik.

Két szerb püspökség egyesítése.
 Irányadó szerb körökben komolyan foglalkoznak ama tervvel, hogy a budai szerb püspökséget a szintén üresedésben lévő újvidékievel egyesítve, Budapesten új püspökség létesítsék. Ebből mintegy 20,000 frt évi megtakarítás várható, mely összeg a Budapesteni létesítendő pap- és tanítóképző intézet fenntartására fordítatnék. Ez az intézet arra lenne hivatva, hogy magyar érzelmű papokat és tanítókat képezzen a hazai szerb lakosság részére.

Függetlenségi párt a vidéken.
 Öröndetes hír érkezik Sátoraj-Ujhelyről. A zeplénmegyei függetlenségi 48-as párt Lengyel Endre elnöklete alatt nagy lelkesedés mellett megalakult. A gyűlés jegyzője Bajusz József ügyvéd volt. Jelen voltak a párttagok a megye minden részéről. Elnöknek megválasztották Lengyel Endre drt, alelnöknek Schön Vilmos drt., jegyzőnek Kun Béla tanárolás tagból álló igazgatóságot is választottak.

KÜLFÖLD.

Fölfedezett összeesküvés. Ruszcsukban fölfedezték, hogy újabb összeesküvést szőttek a bolgár államférfiak élete ellen. A bolgár rendőrség csütörtökön este Garabet nevű örménynél házkutatást tartatott, mely alkalmal tizenegy dinamitombórt találtak nála. A vizsgálat kiderítette, hogy Galaczból hozták a bombákat Ruszcsukba. Garabet levelezést folytatott azzal a bolgár emigráns-bizottsággal, mely nem régen Galaczban ülést tartott.

Orosz tábornok a jövődő harcmodorról. Kuroptokin tábornok, Szkobele volt vezérkari főnöke, csütörtökön nagyszámú hallgatóság előtt felolvasást tartott a jövő háboru harcmodoráról; a felolvasó az európai hadsereg tökeletes löfgyverei daczára a szuronyal és karddal való harcot még mindig lehetségesnek tartja. Nem szabad továbbá a jövő háboruban az összezapaszt (ember-ember ellen) kizártnak tartanunk, mert különben szomorú tapasztalatokat kellene tennünk, a gyors-tüzelés ellen a leghatásosabb mód a közelről való harc, ki az ellenfelek közül először alkalmazza ezt a harc-módot, azé lesz a döntő siker.

Az anarkisták. Párisban szombaton 43 anarkistát tartóztatott le; 28 anarkista, kiknek letartóztatása szintén elvont rendelve, megszökött. Mindnyájuknál forradalmi nyomtatványokat találtak, de robbanó anyagot nem. Saint-Etienneben és a szomszédos városokban 30, Dijonban 5 és Amiensban 3 anarkistát tartóztatottak le. A rendőrség Argentuilben 3 anarkistát tartóztatott le. A náluk tanált iratokból kitünik, hogy az anarkisták elhatározták, hogy május 1-én a polgármesteri hivatalt, a templomot és a kommisszariatust legbe röpitik.

A „Csokonai-kör“ 1891-ben.

— Főtítkári jelentés. —

A »Csokonai-kör« tegnapi közgyűlésén Dr. Bakonyi Samu, a kör főtítkára, a következő jelentést terjesztette elő a kör 1891-iki évi működéséről:

Tisztelt közgyűlés!

Mult évi jelentésünkben amaz erős reményünknek adtnak kifejezést, hogy a »Csokonai-kör« tagjainak számanál és intellectuális sulyánál fogva városunk kulturális életének fejlesztésében és nagyvárosias emelkedésében mindinkább hathatós tényezőként fog közreműködni. Midőn most körünk mult évi működéséről a tisztelt közgyűlésnek beszámolunk, nyugodt lélekkel elmondhatjuk, hogy a »Csokonai-kör« mult évi tevékenysége által is töle telhelőleg igyekezett megfelelni a hozzá fűzött reményeknek.

Alapszabályaink értelmében két szakosztályban törekszünk a ránk váró feladatok megoldására, s az irodalmi és szepítési szakosz-

tály tevékenységének ösmertetése képezi a kör leghívebb tükrét.

Az irodalmi szakosztály 1891. évi működésének legkimagaslóbb mozzanata, mely általános irodalmi jelentőséggel is bír, Szabolcska Mihály országsszerte méltó feltűnést keltett költeményeinek közrebocsátása. Körünk ugyerkölcsei, mint anyagi tekintetben mindent megtett, mi csak módjában állott, hogy e vállalkozás eredménye a nagyra hivatott ifjú költő művei belső értékének és a művelt közönség érdeklődésének megfelelő legyen.

A »Csokonai-kör« ezzel nemcsak a jeles költőnek nyújtott segédkeztet művei kiadásánál, hanem a maga erkölcsi sulyát és tekintélyét is nem kis mértékben emelte az által, hogy védszárnyai alatt oly tehetséget lépett a nagy nyilvánosság elé, mint Szabolcska Mihály.

A Szabolcska Mihály költeményeinek kiadásán kívül elhatározta még a »Csokonai-kör« alapszabályainak értelmében a kör eddigi működését feltüntető évkönyv kiadását is, melynek előmunkálatai máris folyamatban vannak, úgy, hogy az évkönyv őszre minden valószínűség szerint a kör tagjai között szétosztható leend.

Az irodalmi szakosztálynak a felolvasó estélyek rendezése képezi egyik legfontosabb feladatát, melyet a szakosztály nyolcz estén 22 felolvasással kívánt betölteni.

1891. jan. 7-én Karczag Vilmos olvasta föl elbeszélését a színész-életből, s ugyancsak ez alkalommal mutatta be, mint vendég, a jeles fiatal orientalista Dr. Kunos Ignác a török szinpadról írt, s mutatóvnyokkal kísért tanulmányát. A jan. 29-iki felolvasó ülésen Dr. Kenézi Gyula a forró égőv faunájáról és Dr. Tüdős János budapesti emlékekről, február 13-án Gáspár Imre a parlamenti riportról, Dr. Bakonyi Samu pedig a szerelmi büntetkekről tartott felolvasást. — Febr. 26-án Csiky Lajos külföldi uti emlékeiről, Boldisár Kálmán »Mária« cz. novelláját, míg Benedek János néhány költeményét olvasta fel. A decz. 4-én tartott felolvasó ülésen Vértesi Gyula néhány apró leléktani rajzot, Dr. Bakonyi Miklós pedig »Debrecezen 1945-ben« című tanulmányát olvasta föl. A decz. 18-iki ülésen Lánosz-Hornyak Viktor egy humoros rajzot, Dóczy József egy népbálladot adott elő, Dr. Holländer Dezsőnek a mult században fentállott zsidó házassági viszonyokról írt értekezését Dr. Tüdős János olvasta föl.

E rendes felolvasó üléseken kívül a »Csokonai-kör«, mint az előző évben, ugy a mult évben is társadalmi hivatásához képest vacsorával és tánczcal egybekötött estélyeket is rendezett és pedig egyet márcz. 5-én a »Margit-fürdő« disztermében, a mikor is vendégünkül tisztelgettük a kolozsvári egyetem kiváló tanárát, Dr. Haller Károly urat, a ki »Társadalmunk némely hajai« című felolvasásával kötelezte le a szép számú hallgatóságot. Ugyancsak alkalommal Dóczy Imre olvasta föl Schlie-man ásatásairól írt tanulmányát, melyet érdekes mutatóvnyokkal is kísért.

A másik nagyobb szabású társas estélyt Csokonai Vitéz Mihály születése napjának megünneplésül tartotta körünk nov. 17-dikén az »Arany Bika« szálló disztermében. Ez estélynek előzményül a szepítési szakosztály által a Csokonai Vitéz Mihály kis-mester-utcai születési házának emléktáblával való ünnepléses megjelölése szolgált. Az estélyen Vértesi Arnold, a kör elnöke tartott megnyitó beszédet, majd Géresi Kálmán, az irodalmi szakosztály elnöke olvasta föl Csokonai koráról szóló irodalomtörténeti tanulmányát. Ezt Komlóssy Arthurnak, a szepítési szakosztály elnökének előadása követte, melyben több, Csokonai korából származó helyi érdekű emléket és adomát eleveintett föl. Ezenkívül az estélyen három verses előadás is volt. Az első E. Kovács Gyula ódaja Csokonaihoz, melyet a kitünő vendég művészi előadásában élvezhetünk. A második Dr. Tüdős János »Ném válik« című monológja, s a harmadik Szabolcska Mihály éneke Csokonai Vitéz Mihályhoz, melyet Vértesi Gyula olvasott föl.

Az estély sikerét nagyban emelte a városi dalgyűlet szives közreműködése. A rendkívüli nagy számú, Debrecezen társadalmának színe-javát magában foglaló közönség, minden számot tüntető lelkesedéssel fogadott, ezzel is bizonyítva s kifejezve a kör iránti meleg rokonszenvét és elismerését, úgy hogy ez ünnepléses felolvasó estély az irodalmi szakosztály munkálkodásának egyik kiváló mozzanata vá emelkedett.

Különösen ki kell még emelnünk az irodalmi szakosztály mult évi működéséből mint körünk irányában a társadalom részéről mind-

Társaság
fizetésre

palota. Szabó
 d. u. 3-tól—5-ig
 ására alkalmazást
 11—12.

ás!
 a hozni, miszerint

odámat

özvetlen a kir.
 hol már czé-

es pártfogásukért,
 hetemet nyilváni-
 ért becses párt-
 lettel

muel,
 tulajdonos.

merő oklevél.
Galiczia),
Alasch stb.

faju és kitünő-
 ere-ök, vadászati
 alokból.
 kövénházakban.
 nyen szolgálunk.
 8—22.

inkább fokozódó bizalom fokmérőjét ama körülményt, hogy a debreczeni kaszinó választmánya fölkérte az irodalmi szakosztályt arra, hogy a Kazinczy-alapítványból jutalmazott pályakérdésekre beérkezett pályaművek megbírálását és az újonnan kitűzendő pályakérdéseket íránt a javaslat megtételét évről-évre eszközölje, — a mit a szakosztály természetesen kész örömmel elvállalt s már az évi pályaműveket is az irodalmi szakosztálynak 3 tagú bíráló bizottsága bírálta meg s ugyane bizottság tette meg javaslatát a kitűzendő pályakérdések tekintetében is, mely javaslatot a kaszinó választmánya változatlanul elfogadott.

Az irodalmi szakosztály munkálkodásával vállvetve törekedett a közös czélok elérésére a szépirodalmi szakosztály is, melynek ügykörébe a város külső szépítése és ezzel kapcsolatos kérdések tartoznak, ennél fogva e szakosztály kiválóan ezekkel foglalkozott.

Előterjesztést tett e szakosztály a városi tanácsnak, hogy az egész városra kiterjedő utca-szabályozási tervet készítsen s e cél elérésére 1000 drb arannyal jutalmazandó pályázatot tüsszön ki. Létesíttessenek közterek, kertek, üdülő helyek és élelmi piacok, az utcái házszámok rendeztessenek. A czélok költsége fedezésére 500,000 frtos alapítókérelv kiséjajátitási alap létesítését javasolta.

E szakosztály kezdeményezésére nyert elhatározást a kör házának létesítése, mihez első alap gyanánt 1891 május 30-án a nagy erdei vígadóban nagy sikerű tavaszi mulatságot rendezett. E vigalom, anyagi szép sikerén kívül, a királyi tábla és vasuti üzlet-vezetőség személyzetének az első alkalmat nyújtja arra, hogy Debreczen társadalmával megismerkedhessenek.

A kör ház-alapjának fejlesztésére gyűjtőbizottságot alakított, mely működését, a hely megállapítása után, azonnal megkezdi. Csokonai Vitéz Mihály születési házat, mely jelenleg a város tulajdonát képezi, 1891 nov. 17-én a város összes testületi és a városi hatóság részvétele mellett emléktáblával jelöltte meg. — Ezt követőleg a »Bika«-szálló épületében a felolvasó ülés után kedélyes lakomát és táncszót rendezett.

A Csokonai-kert vasrészcsatának helyreállítását, illetve kijavítását e szakosztály eszközölte ki, ezen kívül a Csokonai-szobornak diszes vasrészcsatával való körül-vétele iránt a szükséges előmunkálatokat megtette s remélhető, hogy a szép szoborhoz méltó kerítés fogja azt köríteni még ez év folyamán.

Az emlék — és Csokonai-kert rendben tartását töle kitelhető anyagi áldozatokkal folyton eszközöltette és eszközli, sajnos azonban, hogy a 48-as honvédekkel való őriztetés nem sikerült, mert a város annak kellő rendőri védelmére ez ideig nem gondoskodott.

A hatvan-utcai temetőben levő és Csokonai Vitéz Mihály hamvai felett domboruló sírhalmot kertecskéjét, melyen a vaslobort és az azt körül-vevő diszes rácstól is a kegyelet állita, a szakosztály elnöke által gondoztatja a kör költségén. — Ez a múlt évben is teljesített.

Az emlékkerti vízmedence cészszerű átalakítása iránt az előmunkálatok megtételtek s az átalakítás rövid idő alatt meg fog történni.

A Komárom-háznak emlék-táblával való megjelölése iránt a városi hatóságnál a

A „DEBRECZENI” TÁRCZAJA.

DALOK.)

— Irtá: Kiss Mariska. —

I.

*Nem furdik már a napsugarban
Az én seobám kis ablaka, —
Elűzte a napot az éjjel,
Ez a kegyetlen mostoha.*

*Az égen egy-két csillag van csak,
Az is felhők mögé búvik.
S bolyong a hold, keresve őket
Egy felhőtől a másikig.*

*Súgára ezüstszín szalagként
Húzódik be az ablakon . . .
Én nézem e halvány súgárt és
Örök napfényről álmodom.*

II.

*Számlálgatom a napokat,
Az idő oly lassan halad,
És csak találgatom: mikor látlak újra,
Mire válik sorsom, örömrre vagy bírá?*

*Nincs az akácnak levele,
Nem kérhetem szeretel-e?
Nem kérhetem tőle: mikor látlak újra,
Mire válik sorsom, örömrre vagy bírá?*

*Igy aztán csak várom egyre
A megoldást kérdésesre,
Te felel majd nekem, mikor eljössz újra:
Mire válik sorsom: örömrre vagy bírá?*

*) A »Csokonai-kör« tegnap estélyén felolvasta Kósa Barna.

szakosztály a szükséges lépéseket szintén megtette, annak beillesztése engedélyezve lévén, a beállítás eszközölése csupán idő kérdése.

Végül kiemelőnk a kör a honalapítás ezredéves jubileumának előkészítését a szakosztály szintén érdeklődése tárgyává tette s teljes erővel oda fog törekedni, hogy a város által e nagy nemzeti ünnepély méltó módon és alakban örökíttessék meg.

A »Csokonai-kör«, mint egész, mindenben támogatta a szakosztályok működését s a rendelkezése alatt álló eszközökkel munkálkodott a kör anyagi és erkölcsi felvirágoztatásán.

Kiemelendők tartjuk a múlt év eseményei közül amaz irodalmi és művészet-történeti ünnepélyt, melynek színhelyét városunk szolgált. — A mennyiben gróf Zichy Géza 25 éves írói és zeneművészi jubileumának megünneplésével éppen Debreczen szerencséseltette, a mely ünnepélyben a »Csokonai kör« töle várható méltósággal töltötte be Debreczen irodalmi egyesületét megillető helyet.

Körünk anyagi gyarapodása nem maradt mögötte a szellemi téren általa kifejtett működésnek. — A pénztári forgalom kimutatása szerint a múlt évben 1664 frt bevétellel szemben 1591 frt 57 kr kiadás mutatkozik, — a melyből azonban a Szabolcska Mihály költeményeinek kiadására előlegezett 325 frtót bátran levonhatjuk, ugy, hogy a múlt évi pénztári kimutatást tulajdonképen 398 frt 14 kr fölösleggel tekintetjük lezártak. Vagyon-mérlegünk pedig a múlt évi 11,585 frt 66 krral szemben 12,322 frt 41 kr vagyon s így 736 frt 75 kr vagyon-szaporodást mutat fel.

A kör tagjainak száma az elmúlt évben a városunkban újabban letelepedett kiváló tehetségekkel szaporodott s 368-ról 416-ra emelkedett, kik közül 50 alapító, 366 pedig rendszeres tag.

Mint a »Csokonai-kör«-re városunk életében váró nagy feladatok egyik legörvendetősebb, legerősebb biztosítékát kell kiemelnünk, hogy működésünkben egy erkölcsi, mint anyagi téren mindig a legathatósabb támogatásra találunk Debreczen sz. kir. város törvényhatósága részéről s bátran remélhetjük, hogy azt a nemes támogatást a jövőre is feltaláljuk mint céljaink egyik legbiztosabb eszközét.

Végül hálás kegyelettel kell megemlékeznünk néhai Búszórné Róza urnó 1000 frtos alapítványáról, a mi szintén egyik legkiemelkedő adományosságát szolgál annak, mennyire átért a debreczeni társadalom a »Csokonai-kör« hivatását. Ennek megnyugtató tudatában zárjuk be évi jelentésünket s működésünket abban a reményben bocsátjuk a tisztelt közgyűlés elbírálása alá, hogy a társadalom részéről nélkülözhetlen anyagi és erkölcsi támogatás a jövőben sem fog elmaradni, sőt minél nagyobb fokra való emelkedésével Debreczen nagyságával azonos céljaink elérését is mindinkább lehetővé fogja tenni!

Kelt Debreczenben, 1892 apr. hó 21-én tartott választmányi ülésből.

Vértési Arnold, Dr Bakonyi Samu,
elnök. főtájtár.

Ujdonságok.

A »Csokonai-kör« közgyűlése.
Debreczen, április 25.

A debreczeni »Csokonai-kör«, városunk legelső társadalmi egylete, tegnap d. e. tartotta meg évi rendes közgyűlését a város-háza nagy termében. Annak daczára, hogy a

vásári idő nem alkalmas közgyűlések tartására, a kör tagjai szép számmal jelenek meg. Vértési Arnold, a kör elnöke, rövid, de hatásos és szépen kikerekített beszéddel nyitotta meg e közgyűlést, örömmel konstatálván, hogy a »Csokonai-kör« mindinkább közeledik azon czél felé, melyet megvalósításul kitűzött. Az éljenzéssel fogadott elnöki megnyitó beszéd után Dr. Bakonyi Samu, a kör főtájtára, olvasta föl az 1891-ik évről szóló jelentést, mely a kör egy évi működését — rövid vázlatban fölleli. A jelentést egész terjedelmében lapunk más helyen közöljük. A pénztárnoki jelentés, melynek főbb adatai a főtájtári jelentésben benfoglaltatnak, tudomásul vétett s Tóth Béla pénztárnoknak a felmentvény jegyzőkönyvi közönet mellett megadott. A pénztárnoki jelentésből itt csak azt említtük meg, hogy a »Csokonai-kör« 100 frttal alapító tagul lépett be a kereskedő ifjak önképző egyletébe, némi viszonzásul azon szívessegnek, hogy a kereskedő ifjak önképző egylete egyleti helyiségét a »Csokonai-kör« választmányi üléseinek készséggel átengedi. A f. évi költségeloirányzat 2351 frt 28 kr. kiadással s ugyanannyi fedezettel állapított meg. A közgyűlés végén a választások ejtettek meg. A szavazatszedő küldöttség tagjaiul főkérektek Puky Gyula, Kiss Károly és Tóth Lajos. A választmányból sorsolás útján kiléptek: Csanak József, Kósa Barna, Márton Imre, Nemes Kálmán, Szója Gyula, Könyves Tóth Antal, Könyves Tóth Kálmán, Dr. Tüdös János, Dr. Tüdös Kálmán és Zádor Lajos. Ezeknek helye, valamint egy Debreczenből elköltözött választmányi tag (Karczag Vilmos) helye titkoszavazás útján töltött be s a választmányba bevalasztottak: Csanak József 36, Kósa Barna 36, Könyves Tóth Kálmán 36, Dr. Tüdös János 36, Széll Farkas 36, Könyves Tóth Antal 35, Dr. Tüdös Kálmán 33, Nemes Kálmán 32, Zádor Lajos 27, Vértési Gyula 24 s Puky Gyula 23 szavazattal. Pótagokká választottak: Szabolcska Mihály és Zöld Mihály. Számvizsgálókul megvalasztottak: Dr. Medve Kálmán, Szabó József és Dalmy Kálmán. Ezzel a közgyűlést véget ért.

Tegnap este 7 órákor — a közgyűlésnek mintegy folytatása gyanánt — felolvasó estélyt rendezett a »Csokonai-kör« a Margit-fürdő disztermében. Az estélyen szép számú, intelligens közönség jelent meg, mely a műsornak minden számát szépséggel és zajos tappsal fogadta. A városi daleyget Mácsay Sándor nagy vezénylete alatt, a »Mit daloltok« kezdetű dalt szabatosan előadván, Kósa Barna olvasta föl Kiss Mariskának, Kiss Albert ev. ref. lelkes ur költői tehetségű leányának két szép költeményét, melyeknek közveltsége és bensősége a közönség ostatlan tetszését megnyerte. A felolvasott költeményeket, melyek benső értékük mellett forma-szépességükkel is kiválnak, lapunk mai számában közöljük. — Géresi Kálmán főiskolai tanár, az irodalmi szakosztály elnöke, »Budeniz és Debreczen« cím alatt érdekes adatokat s visszaemlékezéseket olvasott fel a nemrég elhunyt híres nyelvészről. Budenz József Hunfalvy Pál tanácsára jött Debreczenbe, hogy a magyar nyelvet alaposan elsajátíthassa. 1858-ban hosszabb ideig időzött Debreczenben, s Lugossy József, a főiskola egykori nagy hírtanára ismertette meg Budenzet a magyar nyelv titkaival. A magyar zenét és dalt is Debreczenben szerette meg Budenz, kinek elhunytában a magyar nyelvészet egyik legbüzsőbb munkáját gyászolja.

kell, mert rám is lesz tán szükség; feküdjél Eteleka. Te Sára! az ablakokat függönyözd le — ugy; feküdjél le gyermekem, majd délután bejövök téged megnézni! Sára! gyakran betekints a beteghez! monda lágyul hangon, s kiment a munkásokhoz, kik már megérkeztek. Beni mutatá neki, hogy anyja sírdombjánál áll az uraság, Vaskövy Géza öngyásaga.

Mit érzett Hegyesházy é pillantban, midőn halálból gyűlölt ellenének fiával szembe kell jönnie: nem is lehet leírni! . . . Kis fővegét kezeibe véve, parasztos kék öltönyben, ősz hajjal, szakállal, halvány arczával, beesett szemével, első pillanatra nagy szánalmat gerjesztett maga iránt; de ha megvizsgálá valaki magas erőteljes alakját, és a szemében égő tüzet, más gondolatra hozá az embert. Géza látá, hogy e különös külsejű öreg felé siet, s néhány lépésre elhagyá tehát a sírdombot, s bevarta őt.

— Szerencsés jó reggelt kívánok, nagyságos urunknak! —
— Adjon Isten! felele nyájasan Géza. Kegyelmed tán a sirkert-ör? —
— Igenis, nagyságos uram! én vagyok, darab idő óta.

Géza kezét nyújtá az öregnek, s megrázá azét. »Csinosan van a temetőkert ápolva; ki ültette ide anyám sírja mellé és szomorú fűt?«
— A falu lelkesze, nagyságos uram!
— És szép rózsabokrot?
— Egy hölgy, ki tiszteli a holtak emlékét!
— És e virágfüzért ki illeszté ide?
— Ugyanazon hölgy, nagyságos uram!
— Nem szabad nevé tudnom? figyelemmel kérdé Géza, s elpirult arcczal. Ő a gyászruhás ifjú hölgyre gondolt.

— Nagyságos uram! egy igénytelen lény a hölgy, ki tölem bizonyosan rossz néven venné, ha kiletét megnevezném. Ő érdek nélkül tette a mit tett; tán egy kis ábrándossággal, mely korának megbocsátható. Ha tán nagyságod

György Endre orsz. gyűl. képviselő a romániai magyarok helyzetét ismertette s hiteles adatokkal kimutatta, hogy míg a dáko-románok folyton a miatt panaszkodnak, hogy a magyarországi oláhok el vannak nyomva, addig tulajdonképen nekünk van okunk panaszra mert a Romániában lakó magyarokat tényleg elnyomják s mindent elkövetnek, hogy nemzetiességükből kivetkeztesék. Legsomorubb helyzetük van a Moldvában lakó kath. vallású magyaroknak, a csángóknak, kiket magyar papjaiktól is megfoszt a román kormány, hogy annál könnyebben eloláhosodjanak, sőt még a számukra küldött magyar könyveket is elkobozzák és elégetik. A történeti adatokkal bővítködt s időszerű felolvasást nagy figyelemmel hallgatta a közönség. Szabolcska Mihály »Párisi hangulat« cím alatt több költeményt olvasott fel, melyek a tehetséges ifjú költő legkiválóbb alkotásai közé tartoznak s általános tetszésben részesültek. Végül a dal-egylet énekel. A felolvasásokat társas-vacsora követte, melynek folyamán pohárköszöntőket mondtak: Vértési Arnold György Endréről, Könyves Tóth Kálmán Géresi Kálmánról, Géresi Kálmán Kiss Mariskáról és Szabolcska Mihályról, kik költeményeikkal gazdagították a felolvasó estély programját. Könyves Tóth Kálmán Vértési Arnoldra, György Endre Debreczenre és a magyar szellem fejlődésére, Komlóssy Arthur a debreczeni dal-egyletre, mint a »Csokonai-kör«, kulturális célját szolgál. Szabolcska Mihály jó borával, Magyar Kálmán pedig hegedűjének varázásával gondoskodtak róla, hogy a hangulatos énlétségek s a fiatalok, hogy méltóan fejezzék be a napot, tánczra perdült s folyt a mulatság hajnalig.

* **Egyházköri közgyűlés.** A tavaszi egyházköri közgyűlést idejé — a zsinattartás és más körülmények miatt legalábbis találtak megvalasztott püspök, főtiszt, Kiss Áron ural egyértőleg május 17-ik napjára — délelőtti 9 óra — tűzni ki. A gyűlés első napja, a megalakuláson kívül, választott püspökünknek, főtiszt, Kiss Áron urnak beiktatási ünnepélyére fog fölhasználni; másnap, május 18-án kezdetnek meg a szokott tárgyalások. A gyűlésnek több igen fontos tárgya leendő, melyek beható s alapos tárgyalást vesznek igénybe. Ilyenek már a zsinat által tervbe vett bölcsészeti facultásnak Debreczenben fölléltási ügye, konventi tagok választása, a 6 ik egyházköri szervezésére vonatkozó indítvány felett az egyházmegyék nyilatkozatai, a debreczeni főiskolának a Szartori tanszék, rajz-és tornatanári állások, az egész tanintézet szellemi s anyagi ügyeinek átvizsgálásával foglalkozó küldöttség jelentése alapján. Ezenkívül az egyes egyházmegyékből bejövő felebbezett ügyek. — Istennek áldó kegyelmét kérem én egész egyházköriünknek, ennek minden egyes gyűlekezeteire, hogy egy s szellemi vallás-erkölcsi élet mezején, mint az anyagiakban is előhaladás és tökélyesülés legyen szemléltető s tapasztalható! Istennek vezérlő lelke legyen veünk! Debreczen, 1892. április 19. Válfly János egyh. ker. főgondnok.

* **Az alsó szabolcsi tiszai ármentesítő társulat közgyűlése.** Meghívó. Van szerencsém az alsó-szabolcsi tiszai ármentesítő társulat érdekeltségét folyó 1892. év, május hó 9-ik napján d. u. 4 órákor Debreczenben, a város háza nagy termében megtartandó rendszeres közgyűlésre és tisztelt meghívni. Tárgysorozat:

meg akarja tiltani továbbra is illetni e sirt füzérével: sietek tudtára adni.

— Oh nem, öreg! kigyelmed rosszul értett engem! Inkább halás érzettel viseltem azon lény iránt, ki hön szeretet második anyám sírjára oly figyelemmel van, s ez mindenesetre egy nemes szívből származott tény. Ime, monda meg azon tisztelt hölgynek, öregem, bár ki legyen ő, ha mindjárt pórhölgy is, hogy annyira méltánylom e szép tettét, mikép ünnepélyes érzellemmel magamhoz veszem e füzért, elteszem emlékül. Hódolok az erénynek; mert tudomra van, hogy irigy kezek mindenki füzért szétépték meg, a mi anyám sírkészítjére tüzett ama hölgy által. Hogy e kis ártatlan füzér is oly sorsra ne jusson, elteszem. Erre leemelvén a keresztről, megcsókolta a füzért s keblébe rejté.

— Engedelmevel, nagyságos uram! — monda az öreg szikrázó szemekkel s elvörösödött arcczal — ki volt az, ki nagyságodnak előbb panaszkodott e ténnyről, mint én tehetem azt?
— Egy pórfu; azt mondja, kegyelmed cseléde ő.

Hegyesházy még jobban kitűszedett.
— Ha a baltényt bepanaszlá, bizonyosan megnevezé a hölgyet is nagyságodnak? kérdé Hegyesházy.

— Oh nem; azt felelte, hogy nem meri, nehogy a hölgy megnehezeltjen érte. Rám nézve mindegy kiléte eltökölés, én a ténny magát tekintem. E hölgy nem nézi a fondorkodó kéz irgalmatlanságát, nem szűnik meg minden este s reggel anyám sírját virágával diszítani! Közönet érte. Az ifju elfordult, s mint Hegyesházy látá, könnyeit törle, azután a sírdombra veté tekintetét.

— Nagyságos uram! kezdé egy kis szűnet után Hegyesházy — eléggé kedvtelen az engemet is, hogy e sárnál ilyesmí történi! . . . De korunkból még nem enyészett el a babonás

I. Inté

mány kiegé

II. Szá

1891. évi

lásárolí jel

ezen jelenté

tetik)

III. Az

mányi gyűlé

vonatközö

megelőzőleg

9 órákor ug

nagytermébe

gyűlés fo

tisztelt tagj

mányi gyűlé

október 13-í

telmében a

tása, s azok

ntaközó elő

folyó ügyek

zesek nagy

zes csatorn

látása tárg

5. A nagy

miniszter 5

évi költsége

a. 8945/892

jóváhagyás

kivetések f

tér s vonat

Özv. Balog

megállapítá

indítványa

egy műszak

Szabolcsné

sése a T.-E

költségeime

jelentése a

István dord

elintézésér

ationalis

gató jelent

ten, 1892.

rel, társula

* A

reczeni tav

sármag del

seny d. u.

a d ó verse

1600 m. tá

rencz husz

Viczája, s

a Dongó é

veresen Pé

vett meg.

arany pály

futott, első

Gibicz-e,

mely utób

1000 frank

volsággal,

be, igen s

Bertalan D

nagy lova

Kápri-ja,

a harmadi

melynek E

Az akadá

3200 mé

jött be a

rá, melyne

volt a M

gróf lova

János Hil

golt, ugrat

hit; bocsá

alig híhető

baljeleket

— H

fordulva.

— E

dogult urt

és ez okb

radhat áll

letére sze

— A

mulva. — I

polna ösz

meg nekik

ifju nagys

nó lekeert

mindent,

— M

látni fogó

I. Intézkedés a társulati Igazgató-választmány kiegészítéséről.
 II. Számadás vizsgáló küldöttségnek az 1891. évi pénztári számadások megvizsgálásáról jelentése (a meghívó mellékleteként ezen jelentés az összes érdekeltekkel közöltetik.)
 III. Az előzőleg tartott t. igazgató választmányi gyűlés jegyzőkönyvében tárgyalt ügyekre vonatkozó intézkedések. A rendes közgyűlést megelőzőleg f. évi május hó 9-ik napján d. e. 9 órakor ugyancsak Debreczenben a város ház nagyertermében igazgató választmányi gyűlés fog tartatni, melyre a választmány tisztelt tagjait ezennel meghívom. A választmányi gyűlés tárgysorozata: 1. Az 1891. évi október 13-iki közgyűlés 1 a) sz. a. rendelete értelmében a gátak jövedelmezőségének kimutatása, s azok hasznóvételeinek rendezésére vonatkozó előterjesztés. 2. T. mérnök jelentése a folyó ügyekről. 3. T. főmérnök javaslata a fűzések nagyobb erővel leendő alakítása s a fűzések csatornáknak állandó hidakkal leendő elvezetése tárgyában. 4. Lippich Gusztáv kérvénye az alvárosi lejtmerési adatok kiadását iránt. 5. A nagyméltóságú m. kir. Közművelésügyi miniszter 59051/891. sz. rendelete az 1891. évi költségvetés végleges jóváhagyásáról. 6. U. a. 8945/892. sz. a. az 1892. évi költségvetés jóváhagyásáról, — ezzel együttesen jelentés a kivetések foganatosítása, s egy némely új ártér s vonatkozó alapulleteiknek leírásáról. 7. Özv. Balogh Máténé kérvénye nyugdíjának megállapítása iránt. 8. A Sebes-Körösi társulat indítványa a Tiszavölgyi társulat kebelében egy műszaki tanács alakítása tárgyában. 9. Szabolcs megye főispánjának újabb megkeresése a T.-Eszlár — Ófalusi körzati fenntartási költségeinek megváltoztatása iránt. 10. Igazgató költségvetés a kisajátítási ügyekről s N. Veres István dorogmai lakos kérvényének miként lett elintézéséről. 11. Igazgató jelentése a demarcationális ügybeni tárgyalásokról. 12. T. igazgató jelentése a folyó ügyekről. Kelt Budapestben, 1892. április 19. Gróf Desselwffy Aurél, társulati elnök.

A debreczeni lóverseny. A debreczeni tavaszi lóversenyek szombaton és vasárnap délután tartattak meg. A szombati verseny d. u. 2 és fél órakor kezdődött, egy e l a d ó versenyrel, melynek díja 800 frank volt, 1600 m. távolsággal. Futottak: Br. Bánffy Ferenc husz. hdn. D o n g ó j a, Geist Gáspár Viczaja, s a Szel Gergely Pompás-sa, elsőnek a Dongó érkezett be, melyet a megejtett árverésen Papp Imre v.-pécsi lakos 400 frtért vett meg. Debreczen város 100 db. cs. és kir. arany pályadíjáért, 1400 méter távolság, 4 ló futott, elsőnek érkezett be a Geist Gáspár Gibicz-e, másodiknak ugyanennek a Leikem-e, majd a Miklós főhadnagy által lovagolt Hajrá, melynek Geist Gáspár a tulajdonosa, II-odik volt a Mr. Cic Tündér-e, melyet Batthyány gróf lovagolt. — A harmadik ló, a Horthy János Hildája, melyet Horthy főhadnagy lovagolt, ugratás közben kidőlt, s kisebb sérüléseket szenvedett, de magának a lovasnak nem esett semmiféle baja sem. — Az eladó akadály versenyt, mivel csak egy lovas jelentkezett, nem tarthatták meg.

Második nap.
 Vasárnap, április 24. Kezdet délután 2 és fél órakor. Paripaverseny, 1000 frank egyleti díj, 1600 méter távolsággal. Elsőnek jött be Geist Gáspár Viczaja, második volt a Harkányi János Hildája. — A totalisateur verseny 1200 frankos egyleti díjáért, 2400 méter távolság, 5 ló futott. Elsőnek érkezett be Geist Gáspár Gibicz-e, ezt Miklós főhadnagy lovagolta, II-dik a Blaskovich Bertalan Dolgos-a, III-ik Hammersberg Dezső Pero-ja, melyen Szapáry József gróf ült. — Az eladó verseny 1000 frankos egyleti díjáért 4 ló futott. A távolság 1600 méter volt, vevő egy sem jelentkezett. Elsőnek érkezett a Blaskovich Bertalan Dongója, melyen Horthy főhadnagy ült, II-dik a Geist Gáspár Leikem-je volt. — Az eladó akadály verseny 1000 frankos díjára 3 ló futott. A távolság 3200 méter volt. Első volt a Geist Gáspár Hajrája, lovagolta Miklós főhadnagy, második a Merhal Ernő Eginája, lovagolta Szabó Béla, harmadik a Mr. Cic Tündér-je, lovagolt Batthyány gróf a lóversenyi program legnehezebb, de egyszersmind leg-szebb pontja volt a nagy akadály verseny, melynek díja 1500 frank volt, 4000 méter távolsággal. Futott 4 ló. Elsőnek érkezett be a Geist Gáspár Kalandja, melyet Miklós főhadnagy lovagolt, a második volt a Harkányi János Bitang-ja, a harmadik volt a Csávossy Gyula Pompás-a, lovagolta Alfonz de Pont bárótól, a negyedik lett a Batthyány Gábor gróf tulajdonát képező Darázs, melyet maga a tulajdonos lovagolt, de amely ugratás közben felbukván, lovasát súlyosabban megsértette. — A mezői gazdák versenyének csendes arany díjáért 9 lovas gazda próbált szerencsét. A verseny mindkét napja igen jól sikerült, sok és előkelő közönség gyűlt össze az izgalmas sport élvezésére.

A kíváncsiság jutalma. Egyik előkelő ur család 11 éves fia tegnapi majdnem igen drágán fizette meg a kíváncsiságát. Kint bámészkodott a Széchényi-utca végén lévő panorámák közt, hol a csepűrágás mesterei mutogatják »kukoré« mutatóványaikat. A fiúcska is szeretett volna ezekből valamit látni, de mivel nem volt nála pénz, hát ki volt zárva az »öt garasos entrés« mennyországból. Pedig nagy volt benne a kíváncsiság. Valyon mit is mutogathatnak? Addig settenkedett aztán a sátorok körül, míg annak egyik oldalán egy kicsi kis lukacsát fedezett fel. A lyuk azonban kész veszedelem lett reá nézve, mert szemét valami nádszállal, azon a veszedelmes lyukon keresztül, majdnem kiszúrta egyik hasztalan csepűrágó szolga, ki valahogyan észrevette, hogy a gyerek ingyen óhajtaná élvezni a ponyva sátor rejtélyes gyönyöreit. Kidőfött a lyukon, s megsértette a fiú szemét, ki elájult, s kit aztán kocsin szállítottak haza szüleire. Ez szombaton történt, de vasárnap már ismét talpon volt a gyerek, s bekötött szemével ismét ott kóválygott a sátrak körül. De itt újabb szenvedés várt reá, mert egy paraszt legény, kinek a szürét, hogy talán feljebb kapaszkodva jobban lásson, megfogta, hatalmasan elagyabugyálta a kis urfit, ki ismét nyögve bandukolt haza. A brutális parasztot feljelentették a kapitányságnak, mely azonban jogosan nem marasztalhatta el a legényt, mint a ki is valami »kezes fiúnak« nézte a kíváncsi kis urfit. Egy tanulság azonban van a felig mulatságos, felig siralmas történetből, hogy a szülők jobban vigyázzanak gyermekeikre.

A kir. táblai palota ablakait tegnapi nap folyamán valami utcai ficzko gumipuskával belővöldözték, miből néhány ijedősebb természetű hivatalnok azt a merész következtetést hozta ki, hogy hátha nem is annyira valami utcai ficzkok, mint inkább Debr. város országhírű szocial-demokrata munkásai voltak, kik nyitroglicerinnal hiányában, gummi — de nem arabictum — hanem puskával akarnak befolyásolni a felsőbb bíróság embereit. Hja közel meg május elsejéig, melyet a nemzetközi tunyálkodás, garázdalkodás gyászos ünnepévé óhajtanának tenni örjögő hivei, kik közül azonban, hál' Istennek minél kevesebb van Debreczenben.

Véres veredések. Tegnap éjszaka a régi barom vásártér környékén 6 vagy 7 részeg oláh belekötött két nánási legénybe, kik aztán amugy régi hajdu szokás szerint, adtak is fokosos botjaikkal a toprongyos oláh csöcseléknek olyan vásári emlékeket a — fejjeikre, hogy egy némelyiknek még vőlegény korában is attól fáj a feje. A többségben levő oláhokat, nem furkos botjuk, s nehéz fejszéik, melyeket különben is eldobtak, de a jó lábaik mentették meg az eshetőleges még nagyobb veszedelemtől. Kékre vert háttal, s véres fejjelk szaladtak el a két markos hajdu gyerek elől, kik fókosaikkal irták az oláh Juon, Nikuláj, Petru fejére, hogy »ne bantsd a magyart.« A rendőrség természetesen valahol, messze — messze aludta a jámborok álmát.

Pénztár vizsgálata. A házi pénztár számadásait ma vizsgálta át egy bizottság, melynek tagjai — Kovács Sándor t. ügyész Vértessy István főjegyző, Szabó József főszámvívó és Hajdu Ignác bizottsági tag.

Belügyminiszteri rendelet. — A belügyminiszter elrendelte, hogy az ország összes pénztárai még e héten nyujtsák be ki-

mutatásaikat pénztáraikban levő ezüst készleteikről; mert a valuta rendezés folytán szükség leend ez adatokra.
 * **Hűtlen szolgák.** Egyik helybeli szállító embereit lopás vétsége miatt tartóztatta le a rendőrség. A jó madarak már régebb idő óta gyanusak voltak gazdjuk előtt, kihez nap-nap után jöttek a panaszok, hogy a megbízási árakat mindig csak hiányosan s alaposan megdézsmálva kapják kézhez. Végre tegnap megcsipte a gazdjuk őket, a mikor valami vásári ruhanevelő akartak tudadni. az ügy a II. ker. kapitányság előtt van.
 * **Lapunk mai számába** foglalt pályázati hirdetményre felhívjuk a vállalkozók figyelmét.
Egész selyem, mintázott Foulandok méterenként 85 krtól egész 4 frt 65 krig (mintegy 450 különböző árnyalatban) megrendelt egyes öltönyökre, vagy egész végeken is szállít házhoz szállítva, postabér- és vámmentesen Henneberg G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Minták postafordulóval küldetnek. Svájczba címzett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó. 6. —
 Főszerkesztő: **Szinay Gyula.**
 Felelős szerkesztő és lapkiadó: **Kósa Barna.**
 Főmunkatárs: **Dr. Bakonyi Samu.**
 (Szerkesztőség és kiadóhivatal: nagy-uj-utca 1702. sz.)

Árverési hirdetés.
 Stern Albert csödtömegéből még elárusítatlanul maradt bolti áruk, valamint egy értékes s teljes bolti felszerelés e hó 27-én d. e. 10 órakor Hatvan utca 1099 sz. a. haznál levő bolthe-lyiségben nyilvános árverésen eladatik.
 Debreczenben 1892 április 25-én.
Mészáros József,
 187. 1—2. csödtömeg gondnok.
 1047, 1619.
 1892.

Pályázati hirdetmény.
 Debreczen sz. kir. város által a budapesti állami ipariskolában alapított évi 300 forintos ösztöndíjra ezennel pályázat hirdettetik.
 Pályázhatnak azon debreczeni születésű és illetőségű, 15. életévet betöltött tanulók,
 a) kik a budapesti állami ipariskolának már rendes tanulói; —
 b) a kik az iparos tanulók számára szervezett iskola három évi tanfolyamát bevégezték s legalább jó osztályzatu bizonyítványt nyertek; —
 c) a kik a polgári iskola, gymnasium, vagy realiskola négy alsó osztályából »jó« osztályzatu bizonyítványt nyertek; —
 d) iparos segédek és mindazok, kik kiválóbb képességgel és szorgalommal bírnak s a b) és c) pontban kívánt készütséget felvételi vizsga után igazolják.
 Általában megkivántatik, hogy a belépni kívánó növendék az általa választott szakcsoportbeli iparágban már előre gyakorlatot szerzett s legalább is azon két havi nyári szünidő alatt, mely után a közép-ipariskolába akar lépni, a gyakorlatban foglalkozott legyen és ezt hatóságilag hitelesített bizonyítvánnyal igazolja.
 Az iskolai és gyakorlati bizonyítványokkal felszerelt folyamodványok folyó 1892. évi augusztus 1-ig Debreczen sz. kir. város Tanácsához nyujtandók be.
 A közép ipartanodának három fő szakcsoportja van, melyek egyikében építészet, a másikában gépészet, a harmadikában pedig vegy-, illetőleg gyár-műiparral foglalkozó művezetők taníthatnak, ugy azonban, hogy mindenik szakcsoport tanulói az általános tudnivalókra együtt oktattatnak.
 Az intézeti tanfolyam három év s az ösztöndíj ezen három éven belül is megvonathatik, ha az ösztöndíjas kellő szorgalmat és előmenetelt nem tanusít.
 Az intézet végbizonyítványa a gépészeti, vegyészeti, fém-vas ipari és fa-ipari szakosztályok tanulójának egy évi gyakorlati igazolása mellett jogot ad a szakjuk körébe tartozó s képesítéshez kötött iparágak üzésére.
 Az építési szakosztály tanulói pedig, e végbizonyítvány alapján három évi gyakorlati működés igazolása mellett jogosítva vannak a kőműves, kőfaragó, vagy az ács-mesterség gyakorlására s joguk van az építőmesterei vizsgálatra való jelentkezésre.
 Azon tanulók, kik valamely középiskola négy alsó osztályának elvégzése után lépnek az intézetbe s itt a három évi tanfolyamot sikeresen elvégzik, egy éves önkéntesek lehetnek.
 Debreczen, 1892. Április 19.
A városi tanács.
 (183.) 1—1.

Férfi chifon ingek
 a hírneves Schroll-féle chifonból
 1 frt 90 kr, 2 frt 20 kr, 2 frt 60 kr,
GALLÉROK,
KEZELŐK,
NYAKKENDŐK,
 harisnyák, keztyük.
Napernyők.
 esernyők.
 Kész mosó gyermek ruhácskák,
Brassói posztók,
TRICOT
 Peruvien és Doskin.
SZABÓ LAJOS FIAI
CZÉGNÉL.
 (8.) 36.—

Arverési hirdetmény.
 A szabolcs megyei encsencsi uradalmi erdőből circa 229¹/₂ hold fog f. é. május 1-én a nyírvasvári uradalmi ispáni irodában **kérgezésre** nyilvános árverés útján eladatik.
 Bővebb felvilágosítással szolgál **Nagy József** urad. íspán ur Nyír-Vasvári, u. p. Nyír-Bátor.
 Az urad. igazgatóság.
 (182.) 2—3.

KARDOS LÁSZLÓ
 Czegléd-utca
 legnagyobb választék
 szintartó női ruhá-
szövetekben,
 ugymint:
belföldi és angol
zefirek,
szerb vásznak,
ajouros szebbnél-szebb
 nyári ruhaszövetek,
szines piquettek.
 (178.) 5.

153.
AZ „ISTVAN“ GŐZMALOM TÁRSULAT
 GYÁRTMÁNYAINAK
ÁRJEJEGÉKE.
 Az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános magyar malom-gyűlésen megállapított s 1887. évi június 1-én életbeléptetett eladási, fizetési és szállítási módozatokra vonatkozó egyezmények szerint.
Itt helyben, kötelezettség nélkül.
 Készpénz fizetés mellett, zsákkal együtt

A. Asztali dara nagyszemű	100 kiló	17.80
B. Szinte » aprószemű		17.20
0. Királyliszt		17.20
1. Lánoliszt kivonat		16.80
2. Első endű zsemlye liszt		16.40
3. Zsemlye liszt		16.—
4. Elsőrendű kenyér liszt		15.60
5. Közép kenyér liszt		15.20
6. Kenyér liszt		14.80
7. Barna kenyér liszt		9.20
8. Takarmány liszt		4.60
11. Firom korpa zsákkal		4.40
12. Durva korpa zsákkal		4.40
12. Csirke buza zsákkal		4.20
12. Csirke buza zsák nélkül		4.20

A zsákok súlytartalma, tulsúlyt tiszta súlynak véve
 A. B. 0—6 számig 85. kilogramm.
 7. és 8. szám 70. »
 11. és 12. szám 50. »
 (5.) Debreczen, 1892. Április 12.

ül. képviselő a romá-
 ismerlette s hiteles
 mig a dákó-romá-
 naskodnak, hogy a
 annak nyomva, addig
 an okunk panaszra
 magyarokat tényleg
 övetnek, hogy nemze-
 k. Legsomorubb hely-
 an lakó kath. val-
 angóknak, kiket ma-
 a román kormány,
 eloláhosodjanak, sőt
 magyar könyveket is
 történeti adatokkal
 olvasást nagy figye-
 méssel. Szabó l c s k a
 ezim alatt több kö-
 nyvek a tehetséges ifju
 nek közzé tartoznak s
 esületük. Végül a dal-
 sokat társas-vasora
 an pohárköszöntőket
 ad György Endréné,
 an Geresi Kálmánra,
 ari-kara és Szabolcska
 nyekkel gazdagított
 programját. K ö n y
 si Arnoldra, György
 magyar szellem fejlő-
 dur a debreczeni dal-
 Csokonai-kör, kultu-
 óssy Gábor vendég-
 kálmán pedig hegedű-
 kodtak róla, hogy a
 a hitátság, hogy mel-
 tánczra perdült s folyt

eti közgyűlés. A
 közgyűlés idejét — a
 dílmények miatt legal-
 megválasztott püspök,
 egyértőleg május 17-ik
 — tűzni ki. A gyű-
 lésen kívül, választott
 ss Áron urnak beiktat-
 asznalattani; másnap,
 meg a szokott tárgya-
 igen fontos tárgya le-
 lapos tárgyalást veszt-
 a zsinat által terbe-
 ak Debreczenben főál-
 gok választása, a 6 ik
 re vonatkozó indítvány
 nyilatkozatai, a debre-
 czeni tanácsok, rajz- és
 egész tanintézet szel-
 atvizsgálásával foglal-
 e alapján. Ezenkívül az
 e jövő felebbezett ügyek
 lmet kérem én egész
 k minden egyes gyű-
 szelleim vallás-erkölcsi
 nyagiakban is előhalá-
 ny szemléhető s ta-
 zserlő lelke legyen ve-
 április 19. Val y János

**bolcsi tiszai ár-
 közgyűlése.** Meg-
 alsó-szabolcsi tiszai
 keltségét folyó 1892.
 d. u. 4 órakor Deb-
 nagy tanácstermében
 közgyűlésre tiszte-
 lő:

ra is illetni e sirt fű-
 adni.
 Kigyelmed rosszul ér-
 zettél viseltem azon
 tett második anyám
 an, s ez mindenesetre
 azott tény. Ime, mondja
 k, öregem, bár ki le-
 bolgy is, hogy annyira
 sz, mikép ünnepélyes
 szemem e fűzért, elteszem
 nynek: mert tudomra
 denik fűzért szétép-
 rkeresztjére tűzettel
 kis ártatlan fűzer is
 szem. Erre leemelvén
 a fűzért s keblébe

agyságos uram! —
 mekkel s elvörösödött
 nagyságodnak előbb
 én tehetem azt?
 mondja, kigyelmed

an kitűzesedett.
 panaszlá, bizonyosan
 agyságodnak? kérdé

te, hogy nem meri,
 eljen érte. Rám nézve
 én a tényt magát
 zi a fondorkodó kéz
 kik meg minden este
 kival disztini! Kö-
 llt, s mint Hegyes-
 zután a sirdombra

kezdé egy kis szű-
 ggő kedvtelenit az
 vesmi történik!...
 yszétt el a babonás

(Folyt. köv.)

Női-ruhaszövetek, gyapju voileok, mosó voileok, batist, zephir, atlas-satin, vásznak, kész fehérneműek, szőnyegek, függönyök, ágy- és asztalterítők

SZABÓ LAJOS FIAI

cégnél.

(171) Leszállított árúk az egész idény alatt. 8—

BOR-KIVONAT.

Olyan kiválóan egészséges bornak pillanatnyi készítésére ajánlom ezen **jónak bizonyult** különlegességet, mely a valódi természetes bortól meg nem különböztethető. 2 kilo ára (100 liter borhoz elegendő) 5 frt 50 kr. Használati utasítás ingyen mellékeltek. Jótállók legjobb eredményért és egészséges gyártmányért.

Borszesz-megtakarítást

Érhetünk el túl nem szárnyalt **erősítő esszenciával**, pálinka erősítéséhez, mely az italnak kellemes, csipős ízt kölcsönöz és csak nálam kapható. **Ára 3 frt 50 kr** különként (600—1000 literhez) használati utasítással együtt. E különlegességeken kívül mindenféle jószágban felül nem mult **esszenciát** ajánlok **rum, cognac, finom likőr** st. gyártására. Receptek ingyen mellékeltek. Árjegyzék bérmentve.

POLLÁK KÁROLY FÜLÖP,

Esszencia-különlegességek gyára Prágában.

181.

Szolid megbízottak kerestek.

1—50.

Székrekedést, nehézemésztést

megszüntet a **Liebe-féle Sagrada-bor (J. LIEBE PÁL Drezda)**. Ezen izletes esszencia szabályozza a bélrészek megzavart tevékenységét. Ez nem a közönséges hashajtószerek fokán áll, mint a rhabarbara, szenna, tamarinda és más drasztikus szerek; ez az emésztést **nem zavarja**, hanem **elősegíti**, sem **fájdalmat nem okoz**, sem **különös életrendet nem követel** és az adag **mindenyre kisebbíthető**. **Magasabb életkorban**, a testi tevékenység **kezdődő lanyhulásánál**, nélkülözhetetlen, — különben minden életkorban ajánlatos.

Eredetiben kapható: **ROTSCHNECK V. EMIL** gyógyszerárban Debreczenben. (138.)

ÜZLET ÁTALAKÍTÁS

miatt

minden cikk

mélyen

LESZÁLLÍTOTT ÁRON

árúsíttatik.

Kunz József és Társa.

(127.)

22—

T. cz. vidéki

vevőimhez!

Számos vidéken lakó abban a téves nézetben van, hogy a nagyobb távolság miatt lehetetlenné van téve a kész ruhák vásárlása. — Én figyelmeztetésül bátor vagyok megjegyezni, hogy egy minta-kabát beküldése teljesen elégséges arra, hogy utánna testre illő ruhát lehessen készíttetni. Kívánatra mértékleirást is küldök. A nem alkalmas ruhák természetesen visszacserelehetők, sőt kívánatra a fizetett összeg is visszatérítetik.

Teljes tisztelettel

GROSSMANN S.

legnagyobb uri-ruha-raktár
Budapest, Deák-Ferencz- és Bécsi-utca sarkán.
Fióküzlet. **Egyetem-tér, a Kecskeméti-
utca sarkán.**

(146.)

7—

Urak

(68.) 18—26.

kik nem gyengességben szenvednek, hozsák meg a Volta tanár által szerkesztett, minden államban szabadalmazott, ónhasználatra alkalmas „**Refector**” nevű galv. elekt. készülékéről szóló illusztrált röpiratot. A testen való ártalmatlan hordásáért felelősség vállalatik. A legújabb orvos által kipróbálva, ajánlva és rendelve van. — A zsebben kényelmesen hordható röpirat ingyen küldetik (horitékban 10 kros helyeggel) **Theo Biemanns** elektrotechnikus által, Bécs I. Schulerstrasse 18.

BOR-ELADÁS.

Az Érmelléken, Székelyhídon különböző időben termelt saját termésű boraimat összeségükben el szándékozom adni; a borok kitünően vannak kezelve, tisztaságukért, jó minőségükért kezeskedem A borok részletezése a következő:

4 hordó = 18 hl. 1880. és 1882-iki.
16 hordó = 70 hl. 1886-iki.
10 hordó = 44 hl. 1887-iki.
10 hordó = 46 hl. Bakator.
5 hordó = 22 hl. 1888-iki.

A venni szándékozók akár személyesen, akár írásbelileg akár megbízottjaik által forduljanak egyesesen hozzám.

A borok nagykarolyi szőlőm pinczéjében vannak elhelyezve.

Eladom részletekben is, de a ki az egész mennyiséget megvinné, kedvezményben részesül.

Kelt Nagy-Károlyban, 1892. ápril hó.

(180.) 1—1

FRIEDL JÁNOS.

Helyiség-változás!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint **f. évi május hó 1-től**

„közvetítő és tudakozó irodámat”

ugyancsak Széchenyi-, illetve kis-uj-utca 1762. sz. alá, közvetlen a **kir. táblai helyiség szomszédságába helyezem át**, a hol már czégek is jeleznek.

Miután üzletem 16 évi fennállása óta tanusított szives pártfogásukért, úgy helybeli mint a vidéki n. é. közönségnek hálás köszönetemet nyilvánítom, igérem továbbra is szolid és pontos eljárásomat, a miért becses pártfogásukat kikérve maradok

teljes tisztelettel

Sinay Sámuel,

közvetítő-intézet tulajdonos.

(167.) 6—6.

A magy. kir. államvasutak gépgyára

a hazai viszonyokhoz alkalmazott, legkitünőbb szerkezetű és a versenyeken eddigelé legyőzhetlen maradt

6-, 8-, 10- és 12 lóerejű gőzeséplógarniturait,

valamint a malomcélókra külön gyártott **hongerkazános**

9-, 12- és compound-rendszerű 16 lóerejű locomobiljait

a teljesen vasból készült s így tartósság és czélszerűség tekintetében más gyártmányt messze felülmúló

szalmakazalozó-gépeit,

ugyszintén a locomobil hátsó kerekére könnyen alkalmazható és így felette czélszerű

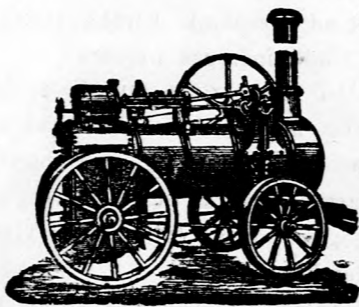
Stibor szabadalmazott körfűrészzeit,

(86.) 5—6.

végül egyéb gyártmányu

2-, 2½- és 4 ló erejű locomobiljait és gőzeséplőit, vetőgépeit, ekéit rostáit, morzsolóit stb.

mezőgazdasági gépeit ajánlja kedvező feltételek mellett

FEHÉR MIKLÓS a m. kir. államvasutak gépgyárának vezérigazgatója
Budapest, üllői-út 20. sz. „Köztelek.”

Arjegyzékek ingyen és bérmentve.